

Obsah

Zoznam tabuliek a grafov

Zoznam tabuliek

Zoznam grafov

1 Úvod

2 Zhrnutie parciálnych výsledkov prognóz a identifikácia potenciálnych problémov na trhu práce

2.1 Zhrnutie a syntéza parciálnych výsledkov v Slovenskej republike

2.1.1 Situácia z hľadiska očakávaného vývoja dopytu na trhu práce

2.1.2 Situácia z hľadiska očakávanej ponuky na trhu práce

2.1.3 Očakávaná situácia na trhu práce (dopyt a ponuka)

2.2 Zhrnutie a syntéza parciálnych výsledkov v Trnavskom kraji

2.2.1 Situácia z hľadiska očakávaného vývoja dopytu na trhu práce

2.2.2 Situácia z hľadiska očakávanej ponuky na trhu práce

2.2.3 Očakávaná situácia na trhu práce (dopyt a ponuka)

2.3 Zhrnutie a syntéza parciálnych výsledkov v Trenčianskom kraji

2.3.1 Situácia z hľadiska očakávaného vývoja dopytu na trhu práce

2.3.2 Situácia z hľadiska očakávanej ponuky na trhu práce

2.3.3 Očakávaná situácia na trhu práce (dopyt a ponuka)

2.4 Zhrnutie a syntéza parciálnych výsledkov v Nitrianskom kraji

2.4.1 Situácia z hľadiska očakávaného vývoja dopytu na trhu práce

2.4.2 Situácia z hľadiska očakávanej ponuky na trhu práce

2.4.3 Očakávaná situácia na trhu práce (dopyt a ponuka)

2.5 Zhrnutie a syntéza parciálnych výsledkov v Žilinskom kraji

2.5.1 Situácia z hľadiska očakávaného vývoja dopytu na trhu práce

2.5.2 Situácia z hľadiska očakávanej ponuky na trhu práce

2.5.3 Očakávaná situácia na trhu práce (dopyt a ponuka)

2.6 Zhrnutie a syntéza parciálnych výsledkov v Banskobystrickom kraji

2.6.1 Situácia z hľadiska očakávaného vývoja dopytu na trhu práce

2.6.2 Situácia z hľadiska očakávanej ponuky na trhu práce

2.6.3 Očakávaná situácia na trhu práce (dopyt a ponuka)

2.7 Zhrnutie a syntéza parciálnych výsledkov v Prešovskom kraji

2.7.1 Situácia z hľadiska očakávaného vývoja dopytu na trhu práce

2.7.2 Situácia z hľadiska očakávanej ponuky na trhu práce

2.7.3 Očakávaná situácia na trhu práce (dopyt a ponuka)

2.8 Zhrnutie a syntéza parciálnych výsledkov v Košickom kraji

2.8.1 Situácia z hľadiska očakávaného vývoja dopytu na trhu práce

2.8.2 Situácia z hľadiska očakávanej ponuky na trhu práce

2.8.3 Očakávaná situácia na trhu práce (dopyt a ponuka)

3 Návrh odporúčaní vyplývajúcich z prognóz vývoja na trhu práce a korešpondujúcich analýz v rámci projektu

3.1 Návrh odporúčaní vyplývajúcich z prognóz vývoja na trhu práce v SR

3.1.1 Oblasť odporúčaní 1 – Informovanosť aktérov na trhu práce o budúcich potrebách na tomto trhu a uplatnení absolventov stredných a vysokých škôl

3.1.2 Oblasť odporúčaní 2 – Optimalizácia kapacít siete stredných a vysokých škôl

3.1.3 Oblasť odporúčaní 3 – Starší na trhu práce

3.1.4 Oblasť odporúčaní 4 – Rekvalifikačné a dokvalifikačné kurzy v nadväznosti na potreby trhu práce

3.1.5 Oblasť odporúčaní 5 – Zvýšenie kvality stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania a uplatniteľnosti jeho absolventov na trhu práce

3.1.6 Oblasť odporúčaní 6 – Dlhodobá nezamestnanosť

3.2 Návrh odporúčaní k systému rekvalifikačných a dokvalifikačných kurzov vyplývajúcich z prognóz vývoja na trhu práce v krajskom členení

3.2.1 Návrh odporúčaní k systému rekvalifikačných a dokvalifikačných kurzov vyplývajúcich z prognóz vývoja na trhu práce v Slovenskej republike

3.2.2 Návrh odporúčaní k systému rekvalifikačných a dokvalifikačných kurzov vyplývajúcich z prognóz vývoja na trhu práce v Trnavskom kraji

3.2.3 Návrh odporúčaní k systému rekvalifikačných a dokvalifikačných kurzov vyplývajúcich z prognóz vývoja na trhu práce v Trenčianskom kraji

3.2.4 Návrh odporúčaní k systému rekvalifikačných a dokvalifikačných kurzov vyplývajúcich z prognóz vývoja na trhu práce v Nitrianskom kraji

3.2.5 Návrh odporúčaní k systému rekvalifikačných a dokvalifikačných kurzov vyplývajúcich z prognóz vývoja na trhu práce v Žilinskom kraji

3.2.6 Návrh odporúčaní k systému rekvalifikačných a dokvalifikačných kurzov vyplývajúcich z prognóz vývoja na trhu práce v Banskobystrickom kraji

- 3.2.7 Návrh odporúčaní k systému rekvalifikačných a dokvalifikačných kurzov vyplývajúcich z prognóz vývoja na trhu práce v Prešovskom kraji
- 3.2.8 Návrh odporúčaní k systému rekvalifikačných a dokvalifikačných kurzov vyplývajúcich z prognóz vývoja na trhu práce v Košickom kraji
- 3.2.9 Zhrnutie návrhu odporúčaní k systému rekvalifikačných a dokvalifikačných kurzov vyplývajúcich z prognóz vývoja na trhu práce v krajskom členení

4 Zhrnutie a prehľad odporúčaní

Použitá literatúra

Zhrnutie

V predkladanom výstupe „**Návrh odporúčaní vyplývajúcich z prognózy vývoja na trhu práce v roku 2015 v SR bez BSK**“ boli v 2. kapitole zhrnuté základné analytické a prognostické výsledky jednotlivých aktivít projektu. Na základe nich a predovšetkým z prognóz očakávaného vývoja na trhu práce a uplatnenia absolventov stredných a vysokých škôl boli identifikované problematické oblasti na trhu práce, ktoré si vyžadujú nápravné opatrenia.

Následne sú v 3. a 4. kapitole navrhnuté odporúčania realizácie opatrení na trhu práce pre zlepšenie situácie na tomto trhu v nadväznosti na výsledky vyvinutého systému prognóz vývoja na trhu práce a uplatniteľnosti absolventov stredných a vysokých škôl so špecifikáciou krokov pri ich realizácii. Sú zatriedené do viacerých oblastí podľa charakteru problémov, ktoré riešia. Týmito oblasťami sú:

1. Informovanosť aktérov na trhu práce o budúcich potrebách na tomto trhu a uplatnení absolventov stredných a vysokých škôl,
2. Optimalizácia kapacít siete stredných a vysokých škôl,
3. Starší na trhu práce,
4. Rekvalifikačné a dokvalifikačné kurzy v nadväznosti na potreby trhu práce,
5. Zvýšenie kvality stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania a uplatniteľnosti jeho absolventov na trhu práce,
6. Dlhodobá nezamestnanosť.

Odporúčania sú postavené na niekoľkých premisách a základných cieľoch:

- I. Zvyšovanie zamestnanosti,
- II. Znižovanie nezamestnanosti,
- III. Zvyšovanie uplatniteľnosti absolventov stredných a vysokých škôl,
- IV. Znižovanie kvantitatívnych disparít na trhu práce,
- V. Znižovanie kvalitatívnych disparít na trhu práce.

Každé z navrhnutých odporúčaní sleduje realizáciu jedného alebo viacerých z týchto cieľov.

Pri všetkých navrhovaných opatreniach je potrebné zároveň vytvoriť systém hodnotenia a kontroly realizácie opatrenia. V nadväznosti na výsledky opatrenia zavedeného do praxe následne upravovať jeho základné parametre, aby bol dosiahnutý účel vymedzený pri jeho návrhu. Jedná sa totiž o návrhy, ktoré sú síce logicky opodstatnené a zdôvodnené a majú potenciál zlepšenia situácie na trhu práce v SR, ale každá zmena ich stanovených základných atribútov môže v praxi vyvolať ďalšie zmeny, ktorých dôsledky nie je možné úplne presne predvídať bez poznania behaviorálnych atribútov cieľových skupín, o ktorých podrobné informácie a analýzy neexistujú. Odporúčania sú nastavené tak,

aby prinášali len pozitíva pre trh práce v SR, pokiaľ sa cieľové skupiny budú správať racionálne a jednotlivé atribúty odporúčaní budú realizované dôsledne.

Výsledky projektu prispievajú k efektívnejšiemu predvídaníu a prepájaniu vzdelávacích systémov s aktuálnymi požiadavkami trhu práce. Zároveň sa zvýši úroveň a kvalita toku informácií a ich spätnoväzbová výmena medzi hlavnými zainteresovanými subjektmi na trhu práce (rezort školstva a vzdelávacie inštitúcie, verejné služby zamestnanosti, zamestnávateľia, sektorové rady vytvorené v rámci Národnej sústavy povolání a Národnej sústavy kvalifikácií, sociálni partneri, tretí sektor a zamestnanci, odvetvové rezorty). Už v súčasnosti sa výsledky projektu využívajú pri optimalizácii nasadzovania Aktívnych opatrení na trhu práce (AOTP), vypracovávaní plánov znižovania regionálnej nezamestnanosti, v oblasti **optimalizácie siete a výkonov škôl**, aktualizácii zoznamu učebných a **študijných odborov nad rámec potrieb trhu práce** a učebných a študijných odborov s nedostatkom absolventov pre trh práce, v sektorových radách Národnej sústavy povolání, vo výboroch pre otázky zamestnanosti na jednotlivých úradoch práce, v medzinárodnom monitoringu európskeho trhu práce, Európskej migračnej siete a pod.

V nasledujúcej tabuľke sa nachádza základný prehľad navrhnutých odporúčaní podľa oblastí odporúčaní.

Tabuľka 1: Prehľad navrhnutých odporúčaní podľa oblastí odporúčaní

Oblasť odporúčaní 1 – Informovanosť aktérov na trhu práce o budúcich potrebách na tomto trhu a uplatnení absolventov stredných a vysokých škôl
Odporúčanie 1.1: Sprístupnenie, informovanosť a propagácia prognóz vývoja na trhu práce a uplatniteľnosti absolventov
Odporúčanie 1.2: Zefektívnenie siete regionálnych výchovných poradcov
Odporúčanie 1.3: Zefektívnenie siete regionálnych kariérnych poradcov
Odporúčanie 1.4: Tvorba a distribúcia príručky potrieb trhu práce a uplatniteľnosti absolventov stredných a vysokých škôl
Odporúčanie 1.5: Kontinuálne rozširovanie a inovovanie systému prognóz vývoja na trhu práce a uplatnenia absolventov stredných a vysokých škôl
Oblasť odporúčaní 2 – Optimalizácia kapacít siete stredných a vysokých škôl
Odporúčanie 2.1: Riešenie problému vysokého počtu absolventov gymnázií prichádzajúcich na trh práce
Odporúčanie 2.2: Vytvorenie systému algoritmov kapacitného nastavenia stredných a vysokých škôl podľa odborov vzdelania
Odporúčanie 2.3: Podpora špeciálnych foriem postgraduálnych štúdií, ktorých zameranie je generované potrebami praxe
Odporúčanie 2.4: Riešenie problému vysokého očakávaného počtu prichádzajúcich na trh práce z bakalárskeho stupňa štúdia
Oblasť odporúčaní 3: Starší na trhu práce
Odporúčanie 3.1: Tvorba schémy seniorských podnikov
Odporúčanie 3.2: Tútorské pracovné miesto
Odporúčanie 3.3: Podpora spolupráce starších na trhu práce so vzdelávacím systémom
Oblasť odporúčaní 4: Rekvalifikačné a dokvalifikačné kurzy v nadväznosti na potreby trhu práce
Odporúčanie 4.1: Rekvalifikačné kurzy v nadväznosti na potreby praxe
Odporúčanie 4.2: Dokvalifikačné kurzy v nadväznosti na potreby praxe
Odporúčanie 4.3: Systém certifikovania rekvalifikačných a dokvalifikačných kurzov
Oblasť odporúčaní 5: Zvýšenie kvality stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania a uplatniteľnosti jeho absolventov na trhu práce
Systematické nekategorizované odporúčania
Oblasť odporúčaní 6: Dlhodobo nezamestnaní
Odporúčanie 6.1: Zvýšenie motivácie dlhodobo nezamestnaných k prechodu do zamestnania
Odporúčanie 6.2: Vytvorenie pracovných príležitostí pre dlhodobo nezamestnaných – Inkluzívny trh práce
Odporúčanie 6.3: Návrh odporúčaní k zamedzeniu prítoku dlhodobo nezamestnaných